

GLEBALIŠKI LIST.

IZDAVA UDRUŽENJE
GLEB. JGRALCEV
MEŠTNOJ UDRUGI
LJUBLJANA.

SEZONA
1922-23

ŠTEV. 12.

P. MAGDIČ

Ljubljana.

Nasproti glavne pošte.

Telefon 438.

Največja izbera
svilenih in
večernih oblek.

Crêpe de Chine
obleke v vseh
barvah K 3900.

Na željo se pošlje po pošti.

➡ OGLAŠUJTE V ➡
„GLEDALIŠKEM LISTU“!

ŠIVALNI STROJI

MUNDLOS - ORIGINAL VIKTORIJA.

10 letna garancija.

-- Vse vrste jedilnega orodja. --
Velika zaloga zlatnine in srebrnine.

JOS. ŠELOVIN - ČUDEN,

MESTNI TRG 13

LJUBLJANA

MESTNI TRG 13.

Spored

Drama:

Januar	2. torek	— Zaprto.	
"	3. sreda	— Idiot. (Začetek ob pol 8. uri.)	RedE
"	4. četrtek	— Kralj na Betajnovi.	RedA
"	5. petek	— Zaprto.	
"	6. sobota	— Peterčkove poslednje sanje. (Ob treh popoldne.)	Izven
"	6. sobota	— Idiot. (Ob pol osmih zvečer.)	Izven
"	7. nedelja	— Peterčkove poslednje sanje. (Ob treh popoldne.)	Izven
"	7. nedelja	— Živi mrtvec. (Ob osmih zvečer.)	Izven
"	8. poned.	— Liliom.	RedD

Opera:

Januar	2. torek	— Zaprto.	
"	3. sreda	— Carmen.	RedB
"	4. četrtek	— Sevlski brivec.	RedC
"	5. petek	— Mefistofeles.	RedE
"	6. sobota	— Carmen.	Izven
"	7. nedelja	— Mefistofeles.	Izven
"	8. poned.	— Zaprto.	

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor:

lestence, namizne, stoječe svetilke i. t. d.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih izdeluje v kovini, lesu, svili, steklu i. t. d. edina jugoslovenska

„Svetlobna industrija VESTA“.

Naročila samo na ateje „VESTE“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/I.

IDIOT.

Roman. Spisal Fjodor Mihajlovič Dostojevski.

Za oder priredil Boris Putjata.

Prevel Vladimir Levstik.

Režiser: BORIS PUTJATA.

Čitalec g. Lipah.

I. slika. V kupeju III. razreda.

Parfen Rogožin g. Putjata.
 Knez Miškin g. Rogoz.
 Lebedev g. Ločnik.

II. in III. slika. Knez Miškin se seznani z Jpančinovimi.

Ivan Fjodorovič, general Jpančin g. Terčič.
 Jelizaveta Prokofjevna, njegova žena ga Rogožova.
 Aleksandra } hčerke Jpančine { gna Mira Danilova.
 Adelaida } } gna Zbořilova.
 Aglaja } } gna Šaričeva.
 Knez Miškin g. Rogoz.
 Gavriilo Ardaljonovič, imenovan „Ganja“ g. Gregorin.

IV. slika. Družina Ivolginova.

Ardaljon Aleksandrovič Ivolgin g. Peček.
 Nina Aleksandrovna, njegova žena gna Rakarjeva.
 Ganja } Ivolginovi otroci { g. Gregorin.
 Varja } } gna Gabrijelčičeva.
 Kolja } } gna Gorjupova.
 Ferdiščenko, njih stanovalec g. Cesar.
 Nastašja Filipovna ga Nablockaja k. g.
 Rogožin g. Putjata.
 Knez Miškin g. Rogoz.
 Lebedev g. Ločnik.
 Pticin g. Smerkolj.

V. slika. Nenavaden dogodek pri Nastasji Filipovni.

Nastasja Filipovna	ga Nablockaja k. g.
Darja Aleksejevna	ga Juvanova.
Atanazij Ivanovič Tockij	g. Kumar.
General Jupančin	g. Terčič.
Ganja	g. Gregorin.
Pticin	g. Smerkolj.
Mladi človek	g. Sancin.
Stari človek	g. Medven.
Katja, služkinja	gna Polajeva.
Knez Miškin	g. Rogoz.
Rogožin	g. Putjata
Lebedev	g. Ločnik.
Ferdiščenko	g. Cesar.
Poročnik Keller	g. Markič.

VI. slika. Pobratimstvo.

Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.

VII. slika. „Vitez klaverne postave“.

Jelizaveta Prokofjevna	ga Rogozova.
Aleksandra } hčerke Jupančine	gna Mira Danilova
Adelaida }	gna Zbořilova.
Aglaja }	ga Šaričeva.
Kolja Ivolgin	gna Gorjupova.
General Ivolgin	g. Peček.
Knez Miškin	g. Rogoz.
Lebedev	g. Ločnik.

VIII. slika. Na zeleni klopi.

Jelizaveta Prokofjevna	ga Rogozova.
Aglaja Ivanovna	ga Šaričeva.
Knez Miškin	g. Rogoz.

IX. slika. Sestanek.

Nastasja Filipovna	ga Nablockaja k. g.
Aglaja Ivanovna	ga Šaričeva.
Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.

X. slika. Brezumca.

Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.

Za četrto obletnico smrti IVANA CANKARJA.

KRALJ NA BETAJNOVI

Drama v treh dejanjih. Spisal Ivan Cankar.

Režiser: M. SKRBINŠEK.

Jožef Kantor, fabrikant	g. Skrbinšek.
Hana, njegova žena	ga Wintrova.
Francka, njuna hči	ga Šaričeva.
Pepček } njuna otroka	{ * * *
Francelj }	{ * * *
Nina, sorodnica Kantorjeve	gna Gabrijelčičeva.
Krnc, nekdanj štacunar in krčmar	g. Ločnik.
Maks, njegov sin	g. Kralj.
Župnik	g. Lipah.
Franc Bernot, posestnik, absolviran tehnik	g. Peček.
Sodnik	g. Terčič.
Adjunkt	g. Sancin.
Lužarica	ga Rakarjeva.
Kantorjev oskrbnik	g. Kumar.
Sodnikova žena	gna Zbočilova.
Koprivec	g. Medven.
Prvi kmet	g. Smerkolj.
Drugi kmet	g. Markič.
Tretji kmet	g. Cesar.

Vrši se jeseni, v malem trgu Betajnovi.

**Prvi, najstarejši specialni strokovno
tehniški atelje za črkoslikarstvo, se
najtopleje priporoča za slikanje na-
pisov na steklo, kovine, les, zid itd.**

PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 1.

Peterčkove poslednje sanje.

Božična povest v štirih slikah. Spisal Pavel Golia.

Godbo zložil g. Balatka.

Režiser: O. ŠEST.

Božični možiček g. Plut.

I. Jezušček obdaruje bolnega Peterčka.

Peterček gna Vera Danilova.

Babica ga Juvanova.

Berač } g. Peček.

Čarodej Grča } ga Šaričeva.

Mamica ga Šaričeva.

Mesec, princ lazurnih dalj g. Lipah.

Jezušček, Marija, Sv. Jožef.

II. Pri kralju Matjažu

Peterček gna Vera Danilova.

Čarodej Grča g. Peček.

Mesec, princ lazurnih dalj g. Lipah.

Mamica ga Šaričeva.

Kralj Matjaž g. Danilo.

Kraljica Alenka ga Wintrova.

Kraljična Alenčica gna Mira Danilova.

Poveljnik telesne straže g. Drenovec.

Prvi vojščak g. Kralj.

Drugi vojščak g. Medven.

Tretji vojščak g. Markič.

Vratar g. Kumar.

Glasnik g. Sancin.

Matjaževi vojščaki in vitezi. paži.

III. Sveta noč v gozdu.

Peterček gna Vera Danilova

Čarodej Grča g. Peček.

Mesec g. Lipah.

Mamica ga Saričeva.

Oče Hrast, župan gozdov gorjanskih g. Gregorin.

Čarodejka Bukva gna Rakarjeva.

Meglica-Krasotica gna Gabrijelčičeva.

Palček-Strahopetček gna Gorupova.

Jezušček * * *

Marija * * *

Sv. Jožef * * *

Gašper, } Sveti trije kralji { g. Ločnik.

Miha. } g. Terčič.

Boltazar, } g. Sancin.

Angeli, Palčki, Palčice, gozdno prebivalstvo: drevesa, živali itd.

IV. Jezušček odpelje Peterčka k mamici.

Peterček	gna Vera Danilova.
Mamica	ga Šaričeva.
Berač	g. Peček.
Babica	ga Juvanova.
Bog Oče	g. Cesar.
Peterčkov oče	g. Kumar.

Jezušček, Marija, Sv. Jožef, sv. Trije kralji, sv. Miklavž, svetniki, angeli.

Plese naštudiral g. Pogliolesi, dekoracije naslikal deloma po načrtih akad. slik. I. Vavpotiča g. Skružny.

**Tu- in inozemski časopisi
se dobe v trafiki v Šelenburgovi ulici.**

PAPIRNA TRGOVINA

IVAN GAJŠEK

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 2.

Fini pismeni papir v kartonu in mapah,
umetniške razglednice — vedno nove,
fini notezi, koledarji, poezije, albumi.

Primerna darila za Miklavža, Božič, Novo leto.

Darila so najlepše — „slike“. Oglejte si jih Aleksandrova c. 5.

V. BEŠTER ATELJE „HELLOS“

ŽIVI MRTVEC.

Drama v enajstih slikah. Spisal L. N. Tolstoj.
Poslovenil V. Borštnik.

Režiser: PAVEL GOLIA

I. slika. V stanovanju Protasova.

Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Saša, njena sestra	gna Gorjupova
Ana Pavlovna, njena mati	gna Rakarjeva
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin
Pestunja	gna Zbožilova
Sobarica	gna Gabrijevčičeva

II. slika. Pri ciganih.

Fjodor Vasiljevič (Fedja)	g. Šest
Afremov	g. Plut
Častnik	g. Cesar
Glasbenik	g. Karagjov
Prvi cigan	g. Terčič
Ciganka	gna Mira Danilova
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin
Maša, mlada ciganka	ga Juvanova

Ciganski zbor.

III. slika. V stanovanju Protasova.

Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Saša, njena sestra	gna Gorjupova
Ana Pavlovna, njena mati	gna Rakarjeva
Zdravnik	g. Danilo
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin

IV. slika. V kabinetu Afremova.

Afremov	g. Plut
Stahov	g. Markič
Butkevič	g. Medven
Korotkov	g. Smerkolj
Fjodor Vasiljevič (Fedja)	g. Šest
Saša	gna Gorjupova

V. slika. Kabinet Ane Dimitrijevne.

Ana Dimitrijevna, Viktorjeva mati	ga Rogozova
Knez Abrezkov	g. Skrbinšek
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin
Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Sluga	g. Sancin

VI. slika. Skromno stanovanje.

Fjodor Vasiljevič (Fedja)	g. Šest
Maša, mlada ciganka	ga Juvanova
Ivan Makarovič, stari cigan, njen oče	g. Terčič
Nastasja Ivanovna, ciganka, njena mati	gna Vera Danilova
Knez Abrezkov	g. Skrbinšek

VII. slika. Posebni kabinet v gostilni.

Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest
Ivan Petrovič	g. Kralj
Maša	ga Juvanova
Natakar	g. Karagjov

VIII. slika. V stanovanju Protasova.

Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Viktor Karenin	g. Gregorin
Voznesenski, Kareninov tajnik	g. Markič
Sluga	g. Sancin

IX. slika. Krčma.

Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest
Pjetnikov	g. Železnik
Artemjev	g. Ločnik
Natakar	g. Karagjov

X. slika. Soba preiskovalnega sodnika.

Preiskovalni sodnik	g. Lipah
Zapisnikar	g. Terčič
Jelizaveta Andrejevna (Liza)	ga Wintrova
Viktor Karenin	g. Gregorin
Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest

XI. slika. Hodnik v poslopju okrožnega sodišča.

Sluga	g. Sancin
Ivan Petrovič	g. Kralj
Mladi odvetnik	g. Drenovec
Knez Abrezkov	g. Skrbinšek
Pjetnikov	g. Železnik
Dama	gna Zbožilova
Častnik	g. Cesar
Petrušin, odvetnik	g. Peček
Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Viktor Karenin	g. Gregorin
Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest
Maša	ga Juvanova

Sodniki, gledalci, obtoženci, priče.

Ciganske pesmi v drugi sliki izvaja zbor ruskih dijakov. Solo-točke pojeta ga Juvanova in ga Spilerjeva.

Daljši odmor samo po 4. in 8. sliki.

LILIOM.

Predmestna legenda v sedmih slikah. Spisal Franc Molnar.
Prevel iz nemščine Osip Šest.

Režiser: OSIP ŠEST.

Liliom	g. Peček.
Julka	ga Wintrova.
Marička	ga Rogozova.
Gospa Muškat	ga Juvanova.
Liza	gna Gorjupova.
Gospa Bezeg	gna Rakarjeva.
Fičur	g. Rogoz.
Mladi Bezeg	g. Lipah.
Wolf Breitbart	g. Plut.
Strugar	g. Sancin.
Lincmann	g. Gregorin.
Policijski komisar	g. Kumar.
Berkovič	g. Smerkolj.
Policijski koncipist	g. Danilo.
Stari stražnik	g. Kumar.
Prvi policaj	g. Medven.
Drugi policaj	g. Cesar.
Prvi detektiv	g. Kralj.
Drugi detektiv	g. Drenovec.
Zdravnik	g. Šest.
Doktor Reich	g. Terčič.
Štefan Kadar	g Markič.

Štiri hišne, dva detektiva, dva delavca, lajnar. Dejanje se vrši
v budimpeštanskem „pratru“.

Po prvi, tretji in peti sliki daljša pavza.

Krema za zobe

„DIVADENT“.

Dobi se povsod.

CARMEN.

Opera v štirih dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy. Uglasbil G. Bizet.

Dirigent: L. MATAČIĆ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Carmen (mezzo-sopran)	ga Thierry-Kavčnikova.
Don José, dragonski podčastnik (tenor)	g. Sovilski.
Escamillo, toreador (bariton)	g. Cvejić.
Micaëla, kmečko dekle (sopran)	gna Kattnerjeva.
Frasquita, ciganka (sopran)	ga Matačićevea.
Mercédes, ciganka (sopran)	gna Sfiligojeva.
Dancairo, tihotapec (tenor)	g. Mohorić.
Remendado, tihotapec (tenor)	g. Debevec.
Zuniga, dragonski častnik (bas)	g. Zupan.
Morales, dragonski podčastnik (bariton)	g. Zorman.

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete, tihotapci.

Godi se na Španskem v začetku 19. stoletja.

Prva vprizoritev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Sevilli. Micaela išče med vojaki svojega zaročenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo delavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladeniči, ki so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je všeč edino le José. Vrnivša se Micaela prinese Joséju pismo od doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbeče matere. José se ganjen spominja ljubeče matere in rojstnega kraja ter naroči odhajajoči Micaeli, naj mater presrčno pozdravi in poljubi. V tovarni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga narednika Joséja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Joséju in res kmalu doseže svoj namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Joséja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalec Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigo-

varjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njim, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Joséja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Joséju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, poprej pa naj se preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar, José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaelo iskat sina. Micaela pride vsa zbegana, in ko zazre Joséja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno ustraši in pobegne. Na vprašanje Joséjevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubici Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaela roti Joséja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaelo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Sevilli. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce, da se zgrudi mrtva.

CHARLES PRINC manufakturno
blago na debelo
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 36.
Poštni predal 124. Poštni predal 124.

TRGOVSKA BANKA d. d. - LJUBLJANA **ŠELENBURGOVA UL. 1**
preje **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA**
::: izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. :::

Priporočamo **Kolinsko** **cikorijo.**

SEVILSKI BRIVEC.

Buffo-opera v dveh dejanjih. Spisal Cezar Sterbini.
Uglasbil G. Rossini. Prevel A. Funtek.

Dirigent: NEFFAT.

Režiser: SEWASTIANOW.

Grof Almaviva	g. Kovač.
Bartolo, zdravnik	g. Zupan.
Rozina, varovanka v hiši Bartola	ga Lovšetova k. g.
Figaro, brivec	g. Levar.
Basilio, učitelj glasbe	g. Betetto.
Fiorello, sluga Almavive	g. Zorman.
I. sluga (tenor)	g. Banovec.
II. sluga (bas)	g. Pugelj.
Berta, hišna pri dr. Bartolu	ga Smolenskaja.
Častnik	g. Zorman.
Notar	g. Perko.

Vojaki, godci.

Dejanje se vrši v Sevili.

Prva vpriporitev 5. februarja 1816 v Rimu.

* Dr. Bartolo, postarn, ohol, nezaupen, lakomen mož ima mlado, lepo in bogato varovanko, Rozino; v to je zaljubljen in jo hoče za ženo. Strogo jo čuva. V petju jo poučuje Basilio, intriganten in podkupljiv človek, pristaš Bartolov. Dekličino ljubezen pa ima mladi, lepi in bogati grof Almaviva, ki ji priredi kot Lindoro podoknico. Da pospeši zблиžanje z izvoljenko, se posluži Figara, spretnega, podjetnega, premetenega in predrznega brivca. Ta mu svetuje, naj se obleče kot častnik in gre v Bartolovo hišo, kakor da išče vojaške nastanitve ter naj dela, da je pijan. — Figaro gre pa tudi k Rozini in ji pove, da jo ljubi Lindoro. Deklica je vsa srečna v svoji ljubezni in piše pisemce dragemu. Almaviva pa izvrši, kar mu je svetoval Figaro in provzroči v Bartolovi hiši velikozmedo. S tem konča prvi akt.

V drugem aktu nastopi Almaviva kot glasbenik Don Alonzo, ki pravi, da je Basilijev učenec in za ta dan njegov namestnik, ker je Basilio bolan; poučeval bo danes Rozino. — Za njim pride Figaro in izvabi Bartola iz sobe s pobijanjem posode. Ta hip porabita Lindoro in Rozina, da si prišežeta ljubezen in zvestobo. Sedaj pa se pojavi Basilio, in zmeda postane večja. Almaviva ga podkupi z možno zlata, da se uda trditvi,

da je bolan, in tako ga spravijo iz hiše. Medtem, ko Figaro brije Bartola, pove Lindoro Rozini, da pride ponjo o polnoči. A Bartolo vjame nekaj zadnjih besedi in gre s palico nad tekmeča; ta pa pobegne s Figarom iz hiše. Tedaj nastopi Basilio in pove Bartolu, da je bil dozdevni Don Alonzo grof Almaviva sam. — Bartolo dokazuje Rozini, da jo je Lindoro izdal in da jo namerava oddati Almavivi. Meneč, da je izdana, sprejme Rozina Bartolovo roko in hoče skleniti zakon takoj. — Bartolo pošlje Basilija po notarja, da napiše pogodbo, sam pa gre po stražo, da bi onemogočil ponočni poset. — Almaviva in Figaro pa udreta skozi balkonska vrata, kamor sta prišla po lestvici in pojasnita Rozini, da je Lindoro grof Almaviva, ki jo popelje k altarju kot grofico. Prav tedaj pa prideta Basilio in notar; ta napiše pogodbo, navzoči jo podpišejo in tudi Basilio, podkupljen od grofa, se ne brani biti za pričo. Ko dospè Bartolo s stražo, je pogodba sklenjena in Rozina zaročena z grofom.

Zbirka opernih in operetnih tekstov.

Dò sedaj so izšli naslednji zvezki: 1 zv.: Tajnost, 2. zv.: Jenufa, 3. zv.: Seviljski brivec, 4. zv.: Gorenjski slavček, 5. zv.: Mefistofeles. Zvezki so v prodaji tudi posamič à Din 3.— Izdala in založila:

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

ZDENKA RODIČ damski modni salon

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

(Palača „Zadružne gospodarske banke“)

PRISPEVAJTE ZA

BORŠTNIK-VEROVŠKOV

NAGROBNI SPOMENIK.

MEFISTOFELES.

Opera v štirih dejanjih s prologom in epilogom. Besedilo po I. in II. delu Goethejevega „Fausta“ priredil in vglasbil Arrigo Boito.

Dirigent in režiser: Friderik Rukavina.

Prvi del.

Prolog v nebesih.

Mefistofeles g. Zathej.
Glasovi nebeščanov, angelov, spokorjenk, zveličanih otrok.

I. dejanje. Na veliko noč.

Faust g. Šimenc.
Wagner g. Bratuž.
Mefistofeles g. Zathej.

Meščanje, meščanke, lovci, študentje, obrtniki, gostilničar, Hanswurst.

Godi se pred mestnimi vrati.

Sprememba. Faustova soba.

Faust g. Šimenc.
Mefistofeles g. Zathej.

II. dejanje. Na vrtu.

Faust (pod imenom Henrik) g. Šimenc.
Margareta gna Zikova.
Mefistofeles g. Zathej.
Marta gna Sfiligojeva.

Sprememba. Valpurgina noč.

Mefistofeles g. Zathej.
Faust g. Šimenc.

Vešče, zli duhovi, čarovnice. Pozorišče: pogorje Herz.

III. dejanje. Smrt Margarete.

Margareta gna Zikova.
Faust g. Šimenc.
Mefistofeles g. Zathej.

Krvnik. Glasovi neba. Godi se v ječi.

Drugi del.

IV. dejanje. Klasična sabatna noč.

Helena gna Thalerjeva.
Pantalis gna Sfiligojeva.
Faust g. Šimenc.
Nereus g. Bratuž.

Koretide, sirene, paži. Godi se ob Egejskem morju v mesečini.

Epilog.

Faust g. Šimenc.
Mefistofeles g. Zathej.

Sirene, prikazen zveličanca, zbor nebeščanov.

Prolog v nebesih: V višavah nad mračno pokrajino prepevajo nebeški zbori. Naenkrat se prikaže na visoki skali Mefisto ter se roga Bogu, kakšnega poglavarja je v človeku ustvaril svoji zemlji. Ko ga vpraša glas iz oblakov, ali pozna Fausta, zasmehuje i tega in se ponudi, da zapelje tudi to »izjemo med ljudmi«. Bog sprejme stavo. Z zbori angelov, popolnega očiščenja še čakajočih krilatih duhov, spokornikov in pravičnikov konča prolog.

I. dejanje: I. del: Velika noč. Faust je prišel danes s svojim famulom Wagnerjem v prosto naravo, ki je že polna meščanov, kmetov in drugih šetalcev. Naenkrat opazi Faust »sivega menih«, ki se jima v čudnih kolobarjih vedno bolj približuje. Wagnerju je prikazen sicer samo navaden menih, Faust pa se z neprijetnim občutkom vrne v svojo delavnico. In res se je uprav hotel poglobiti v premišljevanje svetega pisma, ko ga prekine v tem — sivi menih, ki pa se takoj prelevi v elegantnega kavalirja — Mefista. Le malo časa se Faust ustavlja njegovim izkušnjavam: zapiše mu dušo, Mefisto pa razprostre svoj plašč in oba se dvigneta po zraku od tod.

II. dejanje: Vrt. Faust se izprehaja po njem z Margareto, Mefisto kot nekaj njegov služabnik z njeno prijateljico Marto. Margareto moti samo še to, ker se ji zdi, da se njen ljubimec Faust, ki se skriva zdaj za imenom Henrik, ni veren. No, z raznimi sofističnimi odgovori jo pomiri, in naposled deklica sprejme od njega celo stekleničico omamne pijače, ki naj ž njo vsipi svojo mater, da bo mogel on po noči k njej. II. del: Sabatna noč na Brocknu, zbirališču čarovnic in vešč. Mefisto preganja Fausta na strmi poti navzgor. Kmalu potem, ko sta dospela na vrh, so prišle tudi čarovnice in prične se bakanal. Mefisto nastopa tu gori kot kralj vseh pogublencev. Držeč v roki stekleno kroglo, zasmehuje svet in jo potem med infernalnim smehom svojih podložnikov razbije ob tla.

III. dejanje: Margaretiina smrt. Nesrečno dekle so obsodili, da je zavdala svoji materi in vtopila svoje dete ter zdaj v ječi pričakuje jutra, ko ima priti rabelj po njo. Faust je preprosil Mefista, da jo reši. Prideta v ječo in Faust roti ljubico, naj bi šla ž njim; toda vse zaman: nien radi tolikih grozot zmedeni duh le čuti, »da stoji pri vratih satan« in noče sprejeti take pomoči. Sicer pa kaj ji bo po vsem tem še svet? Nestrpnost priganja Mefisto Fausta, naj se odloči tako ali tako ter ga naposled odvede. V tem hipu vstopi krvnik s svojimi hlanci. »Izgubljena!« pravi še Mefisto. »Rešena!« odgovarjajo nebeški duhovi iz višav.

IV. dejanje: Klasična sabatna noč na helenskih tleh. Mefisto je privedel Fausta sem, da mu da namesto Margarete zdaj Heleno, ki se pravkar grenko spominja svoje krivde, da je radi nie propadla Troja. Prikazen Fausta v sijajni opremi kavalirja iz XV. stoletja jo takoj omami in med prepevanjem siren, nimf itd. sprejme njegovo ljubezen.

Epilog: Faustova smrt. Faust je spet v svoji delavnici, spet je pred njim odprto sveto pismo. Okusil je vse slasti tega sveta, »vžil ljubezen device in ljubezen boginje«, pa prav zato spoznal, da je resnica in sreča le pri Bogu. Zaman so zdaj vsi Mefistovi zadnji obupni poskusi, da bi Fausta še enkrat zvalil na prejšnje pustolovščine; Faust se oklene evangelija in umre. Nebeški duhovi trosijo cvetice na mrtliča. Srdito se jih otepa Mefisto, a zaman: žgo ga kakor oglje in pod njih težo se pogreza v zemljo. Iz višave slave božjo zmago nebeški zbori.

Razno.

Petdesetletnica kr. nar. pozorišta v Beogradu. Beograjsko nar. pozorište je bilo svečano otvorjeno 30. oktobra 1869., torej bi se moral jubilej obhajati že l. 1919., kar pa radi tehničnih zaprek ni bilo mogoče. Takratnega pozorišta pravi oče je bil knez Mihajlo Obrenović. Že poprej pa so bile v Beogradu gledališke predstave in sicer predvsem gostovanja prečanskih srbskih gledaliških družin (v prvi vrsti novosadskega pozorišta) in prireditve diletantov, pri katerih so sodelovali sinovi najboljših rodbin, med drugimi je nastopal kot igralec tudi poznejši mñistrski predsednik Nikola Hristić. Eden teh amaterjev, slikar Steva Todorović, živi še sedaj v visoki starosti (100 let). Repertoar so tvorile v začetku seveda predvsem igre iz narodnega življenja, kakor »Sen kraljeviča Marka«, »Bitka na Kosovem«, »Smrt Stjepana Dečanskega«, »Uroš V.«, »Zvonimir« in druge. Med prvimi srbskimi gledališkimi avtorji so J. Vujić, S. Popović, M. Ban in D. Matelić, prvi igralci pa Aleksa Bačvanski, Toša Jovanović, Adam Mandrović, pozneje pa Miloš Cvetić, Milka Grgurova in dr. Nestor Bačvanski je obdan z nimbusom ginljive igralske ljubezni do svojega odra. Na stara leta je oslepel in se moral umakniti z odra. Starca je to tako bolelo, ni mogel živeti brez svojega gledališča in ojunači se in gre nekega večera še enkrat na deske, katerim je služil vse svoje življenje, gre se posloviti od gledališča. Igral je, popolnoma slep, kralja »Ludovika XI.« Predstava je uspela... Bačvanski pa je par mesecev na to umrl... Težko je najti kaj bolj lepega v gledaliških anekdotah drugih narodov. — Danes ima beograjsko gledališče že veliko moderno osobe in naraščaj, ki je študiral v Rusiji in Franciji. — Opera se je začela razvijati prav-zaprav šele po vojni. Pri njej deluje med drugimi tudi naš rojak dirigent Brezovšek. Danes šteje okrog 20 repertoarnih del. Beogradski operi so brezdvomno mnogo pripomogli ruski umetniki, katerih je mnogo zaposlenih pri beogradskem pozorištu.

Proslava 50 letnice Nar. pozorišta v Beogradu, ki bi se imela vršiti že l. 1919., se vrši šele letos, ko ima pozorište novo moderno zgradbo, l. 1919. pa je imelo samo mal oder in dvorano Maneže. Edini še živeči književnik iz prvih časov pozorišta in član takratnega pozor. odbora je dr. Vl. Gjorgjević. Kakšne razmere so bile »takrat«, nam priča dejstvo, da je imel Mandrović 2500 D, najboljše igralko 1200 do 1680 D na leto, honorar za izvorno dramo je bil 100 do 180 D. Š. Matavulj je dobil za prevod »Žlaltnega meščana« 100 D, pa je moral samo za režijsko knjigo v Pariz poslati 50 zlatih frankov. Jovan Sremac je dobil za restavracijo poslopja in avditorija 2 stalna sedeža na galeriji. — Bolje so bili plačani gostje. Gospod Salvini je dobil za svojo družbo od večera 500 D — kar je bilo za tiste čase že rekord.

Govor in petje v filmu. Stanislavski je nekemu žurnalistu izjavil: »Dajte mi prostost zraka, besede, vetra in morja in grem vam in-scenirati tudi film...« Moderna tehnika že tiplje in čeprav dosedanji uspehi še niso zadovoljivi, se vendar očitno bližamo vedno bolj in bolj

idealnemu filmu: film, v katerem se bo govorilo in pelo. Tistemu, ki se čudi, da pišemo o filmu, že kar naprej povemo, da se resnemu umetniškemu gledališču kina ni treba prav nič bati. Statistika je to dovolj dokazala. Berlin, središče nemške filmske industrije, ki se zadnja leta uspešno bori za prvenstvo z ameriškim filmom, — ima samo letos nič manj kot pet novih gledališč. — Izumitelji tega novega filma sta inženjerja Vogt in Massolle, oba strokovnjaka za visokofrekvenčne toke in fizik dr. Engel. Tri leta so poskušali in medtem okrog 160 nemških in 300 tujih patentov preizkusili. Uspehi so baje zelo zadovoljivi in ljubitelji kina bodo v najkrajšem času izvanredno presenečeni. Vogt je takoj izjavil, da mora biti film nositelj slike in glasu, dalje, da glasu ne smejo prenašati materijelni deli. Upoštevati moramo, da čujemo zračne tresljaje od 16 v sekundi do 25.000 kot ton. Potrebujemo tedaj pomožnih sredstev in to je predvsem svetloba. Glasovni tresljaji se potom elektrike izpremene v svetlobne, ti potom fotografije v film in film se zopet potom elektrike prelje v tone. — No, zanimivo bo — če se vse to posreči — dejstvo, da bodo morali kinoigralci znati tudi govoriti. Vsekakor pa bo tak film v bodoče predstavljal ljudsko gledališče za revne mase velikega mesta. Pravemu gledališču pa ne more škodovati, ker človeka, živega in resničnega, ne bodo mogli nikoli popolnoma surogirati; sicer pa je v umetnosti najboljša imitacija kakor gobelin, — če ga obrneš.

Francozi proti Reinhardt. V ministrstvu za lepo umetnost v Parizu se je te dni razpravljalo o pogajanju med ravnateljem Odeon gledališča in M. Reinhardtom. Nek poslanec je omenil, da je Reinhardt podpisal vojni manifest s 33 drugimi profesorji. Minister je odgovoril, da Reinhardt ne sme priti gostovat v Pariz, dokler bo v tem ministrstvu.

Narodno gledališče v Sofiji slavi te dni znamenit jubilej. 24. dec. so bile v Sofiji slavnostne predstave in proslava, na katero so bili potom ministrstva prosvete vabljeni tudi naša gledališča. Kr. nar. gledališče v Ljubljani je poslalo brzojavno častitko v francoskem jeziku, beograjsko in zagrebško pa se je proslave udeležilo po svojih delegatih. Saj je letos preteklo 65 let odkar se je vršila prva bolgarska gledališka predstava in sicer je bila to igra »Mihal«, ki jo je spisal Sava Dobroplodni. Letos pa je 15 let odkar vrši svojo veliko kulturno nalogo naše bratsko gledališče v Sofiji. Na tem odru je med drugimi delovala tudi naša gospa Borštnikova. Bolgarsko narodno gledališče, ki se je razvijalo pod težkimi razmerami in v nemirni dobi, je bilo dolgo časa torišče in ognjišče velike bolgarske nacionalne revolucije, tako da lahko trdimo, da je bilo Bolgarom gledališče zibelka narodne svobode. Upajmo, da bomo kmalu doživeli kako gostovanje bratskih bolgarskih kolegov na naših odrih. Saj se je njihova gledališka umetnost v zadnjih letih prav visoko razvila. V tem znamenju častitamo bratskim bolgarskim tovarišem in njihovemu gledališču tudi mi!

Jubilej. Dne 11. t. m. praznuje 25. letnico svojega umetniškega delovanja zaslužni igralec in dolgoletni član osješkega gledališča g. Aca Gavrilović. Konstituiran je v to svrhu posebni slavnostni odbor, ki bo skrbel za kar najbolj svečano proslavo jubilara. Slavnostna predstava bo Shakespearjev »Othello«, v katerem nastopi slavljeneec v naslovni ulogi.

Te dni gostuje član naše drame ga Polonica Juvanov v nar. pozorištu v Subotici in sicer v naslovnih vlogah »Žena — vrag«, »Favn« in »Oče« (Strindberg).

Glumačka škola v Beogradu je zaključila svoj zimski semester z javno produkcijo v »Manježu«. Gojenci so nastopili v Sterinijevi komediji »Laža in paralaža« in Trifkovičevi »Ljubavno pismo« z zelo povoljnimi uspehom.

Marinettijevo tridejanko »Ognjeni boben« je decembra vprizorilo »Stavovské divadlo« v Pragi. Pozorišče je puščava, toda ne gola, brezbarvna, otopela azijska puščava, temveč pestra afrikanska, ki žari neizmerno vročine, puščava rdečega neba in bajnih vizij, ki mamijo karavane. Torišče vročih, dejanja željnih ljudi, osvajalskih narav, ki preizkušajo svojo moč v groznih opasnostih. Le navidezna puščava je to. Toda vse živi in se giblje pod utripom pričakovanja samuma in kadar se vzdigne on, se z njim vzdignejo strasti, kakor orkan v tej slepeči grozi puščave. — Žolta in sinja puščava, zeleni in mavričasti pragozd, nad puščavsko visoko planoto žolto solnce na škrlatnem nebu — vse to pomaga igralcu, da ne izzveni njegov patos preveč nenaravno. Sijaj, barve, petje in ples pomagata pestri strasti tega žarečega ozračja. — Deloma spominja na Paul Claudelovo »Menjavo«, ki pa je mnogo bolj globoka. — Predstava, kateri je pristostoval tudi avtor, je bila zelo zanimiva. Glavne vloge so igrali gg. Karen, Vydra, Dostal in Kronbaurová

»Večer orijentalnih dramatikov« v »Švandlovem divadlu« v Pragi je bil zanimiv ne samo radi eksotičnih del japonske in staroindijske literature, temveč tudi radi globokega vpogleda v bistvo dramatične učinkovitosti. »Terakoya« ali »Vaška šola« je zgodovinska enodejanka ali pravzaprav samostojno zaokroženi del iz velike žaloigre, ki jo je spisal Takeda Izumo. Delo se je igralo že na nemških odrih in je na češko prevedeno po nemškem prevodu prof. Florenza. — Štiridejanka »Čarudattam« je staroindijska in sicer jo je spisal modri pesnik Bhas okrog l. 300 po Kr. r.

Lorenzo Perosi, slavni komponist, je obolel, kakor poročajo rimski časopisi. Na predlog njegovih bratov in naučnega ministra so ga postavili pod kuratelo — ker je duševno bolan. Proces so zelo pospešili, da bi rešili vsaj nekaj njegovih kompozicij in rokopisov, katere je hotel nesrečni komponist vse sežgati in jih je mnogo tudi sežgal. — L. Perosi je rojen 20. dec. 1872. in je od 1898. dirigent kora v Sinkstinski kapeli, v slavni papeževi »Cappella Sistina« v Vatikanu. Njegova najbolj slavna dela so oratoriji »Dies irae«, »Passione«, »Transfigurazione«, »Lazarjevo vstajenje« in dr. Že pred vojno so šle vesti po časopisih, da hoče slavni maestro (ki je katoliški duhovnik) prestopiti v protestantsko cerkev. Neki slavni rimski psihiater ga je preiskal in konštatoval paranojo. Med vojno je bil zelo potr, ni ga veselila več glasba, sovražil je vse, kar bi ga nanjo spominjalo in grozote svetovne vojne so na njegove rahle živce silno uplivale. Vse svoje premoženje, ki je takrat znašalo nad 100 tisoč lir, je razdelil med uboge in bolnike. Začel se je z vso vnemo učiti ruščine in slovensščine, poglobljaj se v študij biblije in se končno izjavil za kalvinizem. Tako se je začela tragedija slavnega komponista...

Glasbeno vseučilišče na Dunaju se ustanovi še letos. Profesorski kolegij sedanje »Staatsakademie für Musik u. darst. Kunst« je sklenil prepuštili vodilno mesto skladatelju dr. R. Straussu. Pod njegovim vodstvom naj se dosedanja akademija (konservatorij) izpremeni v pravo mojstrsko šolo za kompozicijo. Ministrstvo bo stvar pospešilo in odredilo vse potrebno že tekom tega meseca.

Vstopnine v dunajskih drž. gledališčih in sicer takozvane »povišane« in »izvanredne« se z novim letom znižajo; tako bo stala v drž. operi loža, ki je stala dosedaj ogromnih 450 tisoč, 600 tisoč in 900 tisoč — samo bornih 300 tisoč in 450 tisoč kron. Sedež v parketu boš dobil za mal denar 60 tisoč kron. — Odslej bo posečal dunajska gledališča tudi dunajski proletarec.

Moderni kozmetični preparati za negovanje kože in las.
Juvenol-krema za lice in roke (mastna in suha).
Juvenol-poudre za dame.
Juvenol-shampoo. — Juvenol-voda za lase.
Juvenol-olje za lase.

Vsi Juvenol preparati so izdelani (prirejeni) po strogo znanstveno kozmetičnih principih.

Lekarna Bakarčič, Lekarna Ramor, Lekarna Sušnik,
Karlovska cesta. Miklošičeva cesta. Marijin trg.
Drogerija Adrija, Šelenburgova ulica.

Naznanilo! Tvrdba Peter Kozina & Ko.
Ljubljana-Tržič

otvorila je novo prodajalno čevljev na malo (en detail)

v Aleksandrovi ulici št. 1.

Pazite na znamko svet. firme **PEKO**
Najboljši in najcenejši fabrikat Jugoslavije!!!

Najugodnejši nakup

igrač in primernih daril za Božič

in Novo leto pri

Vaso Petričič nasl. J. SIMEC,

LJUBLJANA, Mestni trg št. 21.

Priporoča se največja zaloga oblek
za gospode in otroke

J. MAČEK

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta št. 3.

**Mnogo
denarja**

si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške
in ženske obleke, perilo, tri-
kotažo, posteljno opremo itd.

v velikem skladišču blaga

veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg 10.

Urejuje Fran Lipah.

Cena Din 3.50.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.